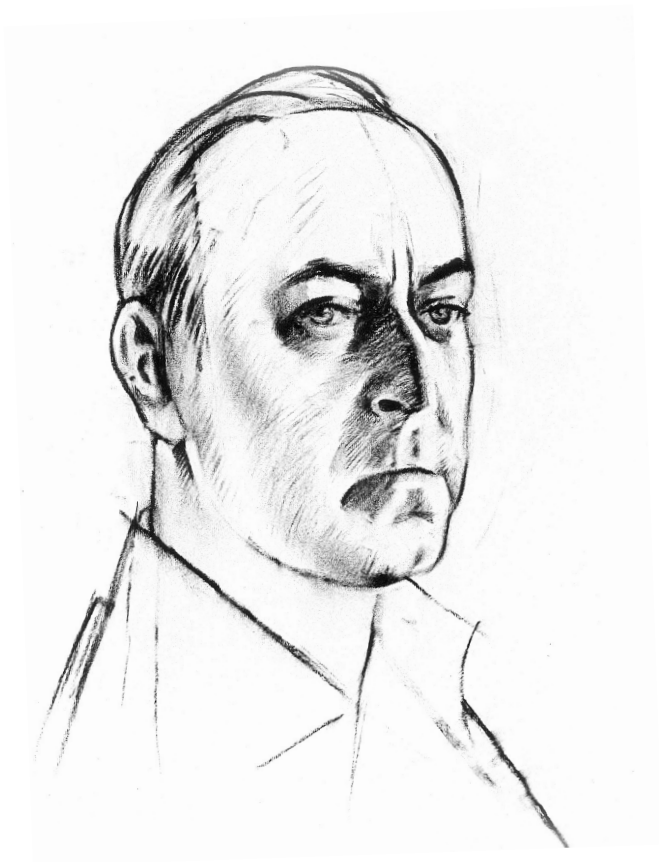

Платонівські читання

Тези доповідей
Міжнародної
наукової
конференції
пам'яті академіка
Платона Білецького
(1922–1998),
присвячені
60-річчю кафед-
ри ТІМ і 50-річчю
кафедри техніки
і реставрації
творів мистецтва
НАОМА
Київ
2019

50
років
кафедрі
рестав-
рації

60
років
кафедрі
ТІМ

А. Подервянский

С. П. Подервянский.
Портрет П. О. Білецького.
1972. Вугіль. 60х50.

Міністерство культури України
Національна академія образотворчого мистецтва
і архітектури

СЬОМІ Платонівські читання

ПАМ'ЯТІ АКАДЕМІКА
ПЛАТОНА БІЛЕЦЬКОГО
(1922–1998)

присвячені 60-річчю кафедри ТІМ
і 50-річчю кафедри техніки і реставрації
творів мистецтва НАОМА

Тези доповідей
Міжнародної наукової
конференції

Київ
2020

УДК 7.072.2(477) (06)
ББК 85.10(4Укр) 0
Д 76

Координатор проекту, упорядник тексту, автор вступного слова
кандидат мистецтвознавства Л.О. Лисенко

Сьомі Платонівські читання. Тези доповідей
Міжнародної наукової конференції. – Київ: Видавництво
Людмила, 2020. – 288 с.: іл.

ISBN

Д76

Матеріали Сьомих Платонівських читань, присвячених 60-річчю кафедри теорії та історії мистецтва і 50-річчю кафедри техніки і реставрації творів мистецтва НАОМА, що відбулися 23 листопада 2019 року в Національній академії образотворчого мистецтва і архітектури. Проблематика читань охоплює історію образотворчого мистецтва і архітектури України від давнини до сьогодення, а також Сходу і Заходу; методику викладання профільних дисциплін у вищих мистецьких закладах, інструментарій мистецтвознавця, проблеми сучасної художньої освіти. Учасниками читань були викладачі, співробітники, аспіранти, здобувачі, студенти НАОМА, викладачі, аспіранти, студенти, мистецтвознавці, наукові співробітники, реставратори з художніх, педагогічних і музичних ВУЗів, національних університетів, науково-дослідних інститутів, художніх музеїв, заповідників, наукових бібліотек України (Запоріжжя, Івана-Франківська, Кам'янець-Подільського, Києва, Львова, Мелітополя, Одеси, Харкова, Шостки), Китаю.

УДК 7.072.2(477)(06)
ББК 85.10(4Укр) 0

ISBN

привезені здалеку пахощі, насамперед ладан і мирру для фіміатеріїв. Тому для отримання більш-менш ароматного диму спалювали висушені духмяні квіти і трави, насіння відповідних рослин, плоди, коріння і подрібнені стеблини.

На думку дослідників, що підтверджується писемними джерелами, найчастіше розкурювали ладан. Популярності набули мирра (смирна) — природна смола з тернистих кущів Південної Аравії та Палестини, а також стиракс — кущова рослина з сімейства стираксових, поширена передусім у середземноморських регіонах.

Процес розкурювання фіміаму зображено на численних розписних аттичних вазах, поховальних стелах, вотивних рельєфах тощо. Ці твори дали можливість реконструювати дії жриць для отримання ароматного диму з найменшим використанням дорогої речовини.

**18. Євгенія Силка, аспірантка кафедри ТІМ ХДАДМ
(наук. керів. Є. О. Котляр)**

Феномен тілесності в мистецтві сучасного художнього вітража

Ключові слова: вітражне мистецтво, тілесність, художня мова.

Розвиток сучасного вітражного мистецтва відбувається у загальному контексті часу, і йому також притаманна відмова від традиційних канонів та звернення до мови різноматичності, гротеску, іронії, цитатності, тощо. Єдина ідеологія цінностей зруйнована та стала відносною, що відбилося і на новому відношенні та сприйнятті феномену тілесності. Творчі експерименти із зображенням тіла людини характеризуються різноманітними «мистецькими іграми», де найчастіше зображується абстрактна людина без конкретного образу, портрету та біографії, у вигляді образів-універсалій, знаків, які лишень нагадують присутність людини. З'являється метафора порожнього тіла у натуралістичному або умовному вигляді. Все це стосується вітражного мистецтва, де панує тенденція зображення людей у формі умовних образів манекенів та муляжів, нерідко з ефектом експресивної жестикуляції.

Зміну та переосмислення традиційних канонів тілесності можна простежити у творах відомих світових мистців, а саме: Клаес Увестен (Швеція), Ервін Ейш (Німеччина), Марі Масарос (Угорщина), Бен Янг (Австралія), Дастін Йеллін (США), Джед Малітц (США), Фідаіль Ібрагімов (Росія), та ін. Деякі з них надихаються античністю через використання статуар-

ної пластики давньогрецьких чи давньоримських скульптур, а також замінюють ідеалізоване тіло античного божества недосконалим, шокуючи відвертим. Мистців надихає фрагментарність творів старовини, їх руйнівність. Так, за рахунок незавершеності обробки матеріалу можна досягти ефекту неповної завершеності сенсу та образу, загадковості чи звернення до теми травматичного та деструктивного, характерного для мистецтва постмодернізму.

Таким чином тема тілесності в художньому вітражі переосмислюється через гру та різноманітні форми осучаснення та стає вираженням умовності, чуттєвості, еротизму та абстрактних образів.

**19. Валерія Сокотнюк, студентка 4 курсу бакалаврату кафедри ТІМ
НАОМА (наук. керів. К.М. Гамалія)**

Єгиптологія в експозиції, архіві та бібліотеці Національного музею мистецтв імені Богдана та Варвари Ханенків

Ключові слова: єгиптологія, НММБВХ, пам'ятки, література.

Відвідавши нині експозиції Національного музею мистецтв імені Богдана та Варвари Ханенків частина по єгиптології представлена наступними пам'ятками: статуя бога Тота в образі павіана (II тис. до н. е.); статуя жерця Неснебнєтеру (670–660 рр. до н. е.); маска на мумію (I ст. до н. е.). Означені пам'ятки згадано в літературі з бібліотеки музею: Киевский государственный музей западного и восточного искусства. Путеводитель / под общ. ред. В. Ф. Овчинникова. – Київ: Державне видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури, 1957; Киевский музей западного и восточного искусства: Фотопутеводитель / под общ.ред. Е.Н. Рославец; Фото В.И. Щербакова. – Киев: Мистецтво, 1986; Roslawez J. Museum der westlichen und orientalischen Kunst, Kiew – Leningrad: Aurora-Kunstverlag, 1986.

Слід відзначити, що в путівниках надається інформація про статую бога Тота в образі павіана та статую жерця Неснебнєтеру. Вони мають узагальнений характер, включений в оглядовий розгляд розвитку мистецтва на території сучасного Єгипту. Про маску на мумію свідчення відсутні.

За путівниками було виявлено, що в експозиції музею раніше виставлялась колекція фрагментів коптських тканин (4–7 ст. н. е.) та гранітна голова портретної статуї вельможі (III тис. до н. е.), яка є частиною скульптури, що пов'язана з поховальним ритуалом.